

LOGOŠKOLA

Školský vzdelávací program

Súkromnej základnej školy pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou v Nitre
pre prípravný ročník

I. stupeň ZŠ - ISCED 1

II. stupeň ZŠ – ISCED 2

LOGOŠKOLA

Školský vzdelávací program pre
prípravný ročník, I. a II. stupeň ZŠ pre žiakov s NKS

Stupeň vzdelania: ISCED 1

ISCED 2

Názov: LOGOŠKOLA

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma: denná

Dĺžka štúdia: prípravný, 1. - 9. ročník ZŠ

Druh školy: súkromná

Predkladateľ: PaedDr. Ľudmila Držiková – riaditeľka školy

Názov školy: Súkromná základná škola pre žiakov
s narušenou komunikačnou schopnosťou

Adresa: Na Hôrke 30, Nitra 949 01

Kontakt: 037/ 651 61 14

Mobil: 0907/733 482

Mail: logoskola@logoskola.sk www.logoskola.sk

IČO: 37964810

Riaditeľka školy: PaedDr. Ľudmila Držiková

Koordinátor pre tvorbu ŠVP: PaedDr. Ľudmila Držiková

Mgr. Mária Chalusová

Mgr. Katarína Šestáková

Zriaďovateľ školy: Logoškola s.r.o.

Adresa: Veľký Lapáš 815, 951 04 Veľký Lapáš

Kontakt: 0907/733 482

Platnosť dokumentu od: 1. septembra 2009

OBSAH

I.	Všeobecná charakteristika školy	
	1. Charakter a veľkosť školy.....	9
	2. Prijímanie žiakov.....	9
	3. Charakteristika pedagogického zboru a spolupráca s odborníkmi.....	9
	4. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov	10
	5. Spolupráca s inými subjektmi a rodičmi.....	11
	6. Priestorové a materiálne vybavenie, materiálno-technické podmienky školy.....	12
	7. Škola ako životný priestor.....	12
	8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní.....	13
II.	Charakteristika školského vzdelávacieho programu	
	1. Princíp, zameranie školy, stupeň vzdelania a zabezpečenie výučby.....	13
	2. Profil absolventa.....	15
	3. Pedagogické stratégie.....	15
	4. Začlenenie prierezových tém.....	16
	5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.....	28
	6. Základné predmety vo vzdelávacích oblastiach pre žiakov s NKS	30
	7. Spôsob, podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania a vydanie dokladu o získanom vzdelaní	30
III.	Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia	
	1. Hodnotenie a kontrola žiakov.....	31
	2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov.....	32
	3. Hodnotenie školy.....	35
IV.	Školský učebný plán	36
	Poznámky	37

I. Všeobecná charakteristika školy

Súkromná základná škola pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou bola zaradená do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky s termínom začatia činnosti od 1. septembra 2004 - Rozhodnutím Ministerstva školstva Slovenskej republiky v Bratislave 16.02. 2004 pod číslom CD-2004-38/94-1:096.

1. Charakter a veľkosť školy

Súkromná základná škola pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou je mestská súkromná škola s právnou subjektivitou. Poskytuje výchovu a vzdelanie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou. Žiaci navštevujúci našu školu majú zdravý intelekt a plnia rovnaké ciele vzdelávania ako ostatní žiaci základných škôl. Prichádzajú z Nitry a okolitých obcí. Škola má fluktuálny charakter. Pedagógovia postupujú vo výchovno-vzdelávacom procese podľa učebných osnov základnej školy bežného typu. Žiaci, ktorí si vyžadujú zvláštny prístup, pracujú podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu.

Súčasťou školy je školský klub detí.

2. Prijímanie žiakov do školy

Žiaci sú prijímaní do školy na základe odporúčaní a výsledkov odborných vyšetrení – logopedického, špeciálno-pedagogického, psychologického, foniatrického, neurologického prípadne iného vyšetrenia.

3. Charakteristika pedagogického zboru a spolupráca s odborníkmi

Pedagogický zbor tvoria logopédi, špeciálni pedagógovia, asistent učiteľa a vychovávateľka v školskom klube. Ich pedagogické skúsenosti vychádzajú z dlhobojnej, niekoľkoročnej pedagogickej praxe. Osvedčila sa nám pravidelná spolupráca so psychológmi a špeciálnymi pedagógmi, zamestnancami Centra pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Nitre, ktorí pomáhajú pri výchovných ťažkostiach rodičom žiakov i pedagógom školy. Pedagógovia sa pravidelne zúčastňujú školení, vzdelávacích seminárov a aktivít na rozšírenie a obohatenie vedomostí, zručností a spôsobilostí v pedagogickom rozvoji a raste. V ďalšom vzdelávaní pedagógov našej školy sa zameriavame hlavne na oblasť logopédie. Zúčastňujeme sa školení zameraných na rozvoj komunikačných schopností a edukáciu žiakov s poruchami učenia. Snažíme sa získať odbornú logopedickú spôsobilosť štúdiom logopédie aj u ostatných pedagógov, čo je veľmi obtiažne, pretože tento odbor doteraz nebolo možné študovať externou formou.

4. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Vstupom Slovenska do Európskej únie sa stáva aktuálnou problematika celoživotného vzdelávania pedagogických zamestnancov. Kontinuálne vzdelávanie je jednou z ciest profesionalizácie učiteľa. Učitelia okrem iných školení absolvovali aj školenia:

- Základy práce s informačnými a komunikačnými technológiami
- Vyučovanie 1.-4. – etická výchova
- Komunikácia – prvý modul

V európskom priestore je pre rozvoj celoživotného vzdelávania zásadný materiál Memorandum o celoživotnom vzdelávaní. V oblasti školstva je nosným materiálom Národný program výchovy a vzdelávania v Slovenskej republike na najbližších 15-20 rokov (Milénium)

Celoživotné vzdelávanie zahŕňa výchovné a vzdelávacie aktivity v školskom a mimoškolskom subsystéme.

V rámci formálneho vzdelávania na najbližších päť rokov sú našimi prioritami:

- výchova a vzdelávanie v oblasti ľudských práv
- výchova a vytváranie demokratickej sociálnej klímy v škole
- vzdelávanie v aprobačných predmetoch
- vzdelávanie v oblasti výchovného poradenstva
- vzdelávanie v oblasti uvádzania do praxe – kariérny rast

Okrem týchto úloh ďalšie vzdelávanie učiteľov na základe ponúk školiacich centier zameriame na posilnenie psychodidaktických spôsobilostí učiteľov – riadenie procesov učenia sa žiakov, motivovanie žiakov, diagnostikovanie žiakov, vytváranie priaznivej klímy v triede, aktivizovanie myslenia žiakov a pod.

Ako dlhodobý cieľ plánujeme zamerať sa na ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti špeciálnej pedagogiky a logopédie. Budeme sledovať aktuálne ponuky (najmä UK Bratislava) a snažiť sa neustále zvyšovať kvalifikáciu a odbornosť pedagógov. Naďalej bude naším cieľom zúčastňovať sa školení a odborných seminárov zameraných na problematiku, týkajúcu sa oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie sú súčasťou Plánu práce školy, ktorý sa vypracuje a schvaľuje na začiatku každého školského roka, a sú nevyhnutnosťou pre zvýšenú efektívnosť a špecifickosť našej práce.

5. Spolupráca s inými subjektami a rodičmi

Škola úzko spolupracuje s organizáciami potrebnými pre úsek odbornej praxe

- Centrum pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie Nitra
- Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva
DYS - CENTRUM v Nitre
- ZŠ Na Hôrke v Nitre
- Klinický logopédi polikliník a FN v Nitre
- Centrum pedagogicko - psychologického poradenstva Hlohovec
- Mgr. Kuchtová - logopéd - Spišská Nová Ves
- Základná škola internátna pre žiakov s narušenou
komunikačnou schopnosťou v Jamníku
- Krajský školský úrad v Nitre
- Spolupráca s orgánmi štátnej správy
- Univerzita Konštantína Filozofa – Filozofická fakulta – katedra psychológie
- Metodicko - pedagogické centrum – Ševčenkova ul. Bratislava
- UK - Pedagogická fakulta v Bratislave
- Rodičia – časté konzultácie s rodičmi prospievajú k lepšiemu
pochopeniu problémov detí s NKS a skvalitňujú ich domácu prípravu
a hlavne pomáhajú pri odstraňovaní logopedických ťažkostí žiakov

6. Priestorové a materiálne vybavenie, materiálno-technické podmienky školy

Škola sídli v prenajatých priestoroch štátnej Základnej školy Na Hôrke 30, na sídlisku Klokočina v Nitre. K dispozícii má samostatný bočný vchod do budovy. Prenajíma si triedy, ktoré slúžia na vyučovanie a výchovnú odpoludňajšiu činnosť. Sú priestorové, svetlé a vyhovujúce na výchovno-vzdelávací proces žiakov. Každá trieda je vybavená novými školskými lavicami, logopedickým zrkadlom a praktickým nábytkom. V riaditeľni, ktorá je riaditeľkou školy – logopédkou, využívaná aj ako

logopedický kabinet na individuálnu logopedickú prácu s deťmi, je tiež umiestnené logopedické zrkadlo. Žiaci a pedagógovia využívajú telocvičňu, ihrisko a jedáleň štátnej základnej školy. Všetky potrebné učebnice, didaktická a výpočtová technika pre výchovno-vzdelávací proces sú zabezpečené a sú vo vybavenosti našej školy. Škola vlastní počítače s programovým vybavením, prípojkou na internet, tlačiarne, multifunkčné zariadenie, rádiomagnetofóny s CD a DVD prehrávačom. Počas roka by škola mala dostať na základe zapojenia do projektu MŠ SR „Modernizácia vzdelávacieho procesu“ počítače, dataprojektor a notebook. Učebné pomôcky učitelia kupujú a vyrábajú podľa účelnosti a potreby. Učiteľská knižnica sa dopĺňa priebežne. Okrem učebníc a pracovných listov pre základné školy sa využívajú špeciálne pracovné listy a čítanky určené pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a špecifickými poruchami učenia.

7. Škola ako životný priestor

Všetci zamestnanci školy sa snažia o zvýšenie estetickú úroveň a zútulnenie priestorov školy, čo prispieva k príjemnej atmosfére a vytvoreniu školy rodinného typu. Vzájomné vzťahy medzi pedagógmi a žiakmi sú neformálne, priateľské, založené na vzájomnej úcte, rešpektovaní individuálnych osobitostí každého jednotlivca. V edukačnom procese sa zameriavame na rozvoj detskej osobnosti po všetkých stránkach. Dôraz kladieme na formovanie správneho sebavedomia, sebaovládania, sebaregulácie a k získavaniu správnych morálnych hodnôt, máme prispôsobený životný priestor nielen ku vzdelávaniu, ale i k rozvoju žiackych záujmových aktivít i ostatných výchovných činností.

8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola spĺňa bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na výchovu a vzdelávanie. Počas školského roka sa pravidelne konajú školenia zamestnancov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a protipožiarnej ochrane. Pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia sú zabezpečované technikom bezpečnosti práce a požiarnej ochrany. Žiaci sú pravidelne oboznamovaní o ochrane zdravia pri práci a sú poučení o dodržiavaní týchto zásad v škole.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Princíp, zameranie školy, stupeň vzdelania a zabezpečenie výučby

Cieľom školy je realizácia výchovno-vzdelávacej činnosti s akceptáciou individuálneho prístupu, tempa podľa možností a schopností každého dieťaťa. Tento individuálny charakter vzdelávania, voľnejšia organizácia činností a využívanie špeciálnych pomôcok a materiálov zabraňuje frustrácii slabších žiakov a tiež pôsobeniu stresujúcich faktorov tradičného prístupu a metód v klasických triedach. Dôsledne sa uplatňuje individuálny prístup, žiaci sa učia bez nátlaku, uvoľnene, bez napätia a stresu. Žiaci, ktorí potrebujú špeciálno-pedagogickú starostlivosť, môžu našu školu navštevovať od prípravného po deviaty ročník.

Prípravný ročník máme zriadený pre šesťročné deti, ktoré majú odloženú školskú dochádzku, to znamená, že nemusia opäť ísť do posledného ročníka v materskej škole, ale sa stávajú žiakmi prípravného ročníka, ktorý sa započítava do povinnej školskej dochádzky.

Vyučovanie prebieha podľa osnov bežnej základnej školy a je rozdelené do vyučovacích blokov. Prvý blok začína o 8.00 krátkym rozhovorom detí s učiteľkou a prebieha podľa rozvrhu s krátkymi prestávkami s prihliadnutím na osobné dispozície a tempo žiakov. Pre deti je táto forma vyučovania veľkým prínosom a pozitívom nielen pri nadobúdaní nových poznatkov, ale hlavne pri fixácii a opakovaní učiva. Prvý blok je zameraný na hodiny matematiky a slovenského jazyka. Končí o 9.30 hodine. Po veľkej prestávke o 10.00 začína druhý blok, ktorý je zameraný na prírodu a spoločnosť. Oba bloky sú obohatené oblasťou umenia a kultúry a včleňujú sa do nich formou medzipredmetových vzťahov. Naša škola kladie veľký dôraz na

edukáciu komunikačných schopností detí, čo je v našom prípade prioritou. Obsah školského vzdelávania žiakov s NKS je rovnaký ako obsah vzdelávania žiakov v bežnej základnej škole, pričom je obohatený o rozvíjanie narušenej komunikačnej schopnosti týchto žiakov. Vo vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia je zaradený predmet Individuálna logopedická intervencia - ďalej ILI, ako špecifický predmet. Okrem týchto hodín ILI sa náprave reči venuje pozornosť po celý čas, ktorý deti v škole trávia. Neodmysliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu v škole je dbať na zdravie a pohyb detí. Pretože reč a pohyb úzko súvisia, súčasťou vyučovania sú krátke telovýchovné chvíľky, ktoré sa realizujú formou 2-3-minútových pohybových, prípadne hudobno-pohybových hier. Dve hodiny v týždni venujeme cvičeniam v telocvični, v prípade pekného počasia cvičeniam v prírode alebo na školskom ihrisku.

Škola zabezpečuje a umožňuje žiakom s NKS získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všeobecno-vzdelávacích predmetoch. Dáva šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech v škole. Dbá na zabezpečenie špeciálno-pedagogických princípov a výchovno-vzdelávaciu činnosť sa snaží smerovať k príprave žiakov na život v bežnej škole, naučiť sa účinne riešiť problémy, v prípade potreby vedieť kompenzovať svoje nedostatky, tvorivo myslieť. Úlohou školy je naučiť deti dobrému učebnému štýlu (naučiť sa učiť), vedieť si pomôcť v ťažkých a problémových situáciách, nezľaknúť sa prvej prekážky, naučiť sa tímovo pracovať, vzájomne sa rešpektovať, vedieť komunikovať, vedieť sa prispôsobiť záťažovým situáciám a adekvátne ich riešiť.

Špecifikom výchovno-vzdelávacieho procesu školy sú individuálne logopedické cvičenia ako súčasť vyučovania, pod vedením špeciálneho pedagóga a logopéda. Žiakom s narušeným vývinom reči (dyslália, dyzartria, zajakavosť, brblavosť, fufnavosť) a so špecifickými poruchami učenia (dyslexia, dysgrafia, dysortografia, dyskalkúlia), ktorí majú problém v základných školách bežného typu, poskytujeme potrebnú špeciálno-pedagogickú pomoc pri učení, ktoré sa mnohokrát stáva pre tieto deti demotivujúcim činiteľom.

2. Profil absolventa

Vychádzajúc zo špecifika nášho výchovno-vzdelávacieho programu, čo je individuálny charakter vzdelávania, rozvoj každého jednotlivca s rešpektovaním jeho osobitostí, je náš absolvent pripravený na ďalšie uplatnenie sa na vyššom stupni školy. Má osвоенé základné metódy štúdia, je si vedomý svojich kvalít, jeho sociálny a osobnostný rozvoj je ovplyvnený jeho tvorivým myslením, zdravým sebavedomím a reálnym sebahodnotením. Ako špecifická vzdelávacia inštitúcia sa okrem adekvátneho vzdelávania zameriavame na odstránenie komunikačných porúch, na budovanie zdravého sebavedomia detí. Odchádzajúci žiak je schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, je schopný hodnotiť svoju úlohu v škole i spoločnosti, dokáže sa starať o svoje fyzické i psychické zdravie, má utvrdené sebaobslužné návyky a vie riešiť problémy, uzatvárať kompromisy. Je schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri svojom rozvoji rôzne zdroje informácií. Prevláda u neho kultivovaný rečový prejav, je schopný adekvátne argumentovať a presadzovať svoj názor.

3. Pedagogické stratégie

Na našej škole sa snažíme, aby metódy a formy práce rozvíjali kľúčové spôsobilosti a boli v súlade so zámermi školy. Snažíme sa rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu a sebahodnotenie. Pedagógovia poskytujú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v spolupráci s rodičmi. Chceme si všimáť talenty v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ich do maximálnej možnej miery. Viac budeme preferovať samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva. Dôležitým odporúčaním je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprospeievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie. Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať aj na iné aktivity ako besedy. (Napriek tomu, že s tvrdými drogami sme sa nestretli, treba sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom). Samozrejmosťou vo vyučovacom procese je využívanie IKT.

4. Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy ako napríklad mediálna výchova, multikultúrna výchova, dopravná výchova, ochrana života a zdravia, estetická výchova, environmentálna výchova, výchova zameraná na osobný a sociálny rozvoj, výchova k manželstvu a rodičovstvu, prvky etickej výchovy sa včleňujú priebežne do všetkých zložiek výchovy a vzdelávania. Cieľom je rozvíjať zdravé sebedovedie, rozvíjať vlastnú identitu s prvkami prosociálnosti, vytvárať zdravý pozitívny vzťah k životu a ľuďom, spojený so zdravou kritickosťou, rozvoj osobného presvedčenia, vypestovať zdravý morálny úsudok, vedieť správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách, spojenie správneho myslenia a konania. Vytvárať zrelý vzťah k povinnostiam, k sebe samému i k iným, dokázať prijímať a akceptovať rozdielnosti, názory, prijať kompromisy, v ktorých nie sú rozpory so všeľudskými hodnotami, ochota a schopnosť spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Pri realizácii výchovy a vzdelávania zohľadňujeme vekovú kategóriu žiakov a stupeň ich telesnej, duševnej a sociálnej vyspelosti, ako aj naše špecifické podmienky školy. Pritom počítame aj s výchovnými vplyvmi rodinného prostredia, z ktorého naši žiaci pochádzajú. Žiakov vedíme k osvojeniu takých životných zásad a postojov, aby v reálnych životných situáciách konali zodpovedne, správne a v súlade s mravnými, etickými, zdravotnými a spoločenskými požiadavkami. Rozsah a rôznorodosť tém tvoriacich obsah výchovy, či už ide o výchovu k manželstvu a rodičovstvu, sexuálnu výchovu, výchovu k ochrane človeka a prírody, ako aj naliehavosť protidrogovej výchovy, realizujú všetci pedagógovia školy na vyučovaní, ale i mimo neho na rôznych podujatiach i v každodennom bežnom kontakte so žiakmi.

Na splnenie týchto cieľov úzko spolupracujeme s viacerými odborníkmi zo spoločenskej i odbornej oblasti týkajúcej sa danej problematiky. Súčasťou obsahu vzdelávania na úrovni primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa prelínajú jednotlivými vzdelávacími oblasťami. Nevyhnutnou podmienkou ich účinnosti je použitie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód.

Pri realizácii prierezových tém uplatňujeme viaceré formy:

1. sú integrovanou súčasťou vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných učebných predmetov,
2. projekt (v rozsahu počtu hodín, ktoré sú pridelené téme)
3. kurz

Na úrovni primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom do vyučovacieho procesu začlenené tieto prierezové témy:

1. Osobnostný a sociálny rozvoj
2. Environmentálna výchova
3. Mediálna výchova
4. Multikultúrna výchova
5. Dopravná výchova
6. Ochrana života a zdravia
7. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Túto tému začleníme do všetkých predmetov. Táto prierezová oblasť rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie je potrebné, aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu (rozmýšľal o sebe), spoznával sám seba, svoje dobré ale

aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedelávanie. V tejto súvislosti je potrebné, aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva iných.

Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok).

Ciele:

1. získanie a udržanie si osobnostnej integrity
2. pestovanie kvalitných medziľudských vzťahov
3. rozvíjanie sociálnych spôsobilostí potrebných pre osobný a sociálny život a spoluprácu.

V tejto prierezovej téme sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam a rodinnej výchove. Obsah prierezovej témy je integrovanou súčasťou vzdelávacieho obsahu učebných predmetov predovšetkým etickej výchovy, pričom sa berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Témy realizujeme prakticky, prostredníctvom cvičení, modelových situácií, hier a iných interaktívnych metód.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Túto tému začleníme do všetkých predmetov. Environmentálna výchova vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu. Ide o rozvíjanie a pochopenie nevyhnutného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti, ktorý umožňuje sledovať a uvedomovať si dynamicky sa vyvíjajúce vzťahy medzi človekom a prostredím, kde sú vzájomne prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Na realizácii prierezovej témy sa podieľajú viaceré vzdelávacie oblasti (vyučovacie predmety). Vzájomným prepojením, rozšírením, upevňovaním a systematizáciou vedomostí, špeciálnych návykov a zručností upozorňujeme žiakov na súvislosti medzi poznatkami, ktoré si už osvojili na pochopenie problematiky zo širšieho pohľadu. Len tak dokážu skutočne pochopiť globálne problémy. Pochopenie je základnou podmienkou aktívneho prístupu žiakov k efektívnej ochrane a udržateľnému stavu životného prostredia.

Prierezové témy sú dôležitým prvkom vo vzdelávaní a podieľajú sa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt.

Vzdelávacia oblasť „Človek a príroda“ zdôrazňuje pochopenie objektívnej platnosti základných prírodných zákonitostí, dynamických súvislostí od ekosystémov po biosféru ako celku, postavenie človeka v prírode a komplexnú funkciu ekosystémov vo vzťahu k ľudskej spoločnosti.

Vzdelávacia oblasť „Človek a spoločnosť a „Človek a hodnoty“ sa zameriava na súvislosti medzi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálnymi prístupmi k riešeniu problematiky a poukazuje na ďalšie princípy udržateľnosti rozvoja (medziľudské vzťahy, spolupráca v rozmanitosti, odstraňovanie chudoby, chorôb, znižovanie rozdielov medzi ľuďmi, zaistenie dôstojného života ľudí.)

Vzdelávacia oblasť „Zdravie a pohyb“ rieši problematiku vplyvu prostredia na vlastné zdravie a na zdravie iných. V súvislosti s problémami súčasného sveta poukazuje aj na dôležitosť starostlivosti o životné prostredie pri organizovaní masových športových podujatí.

Dôležitú úlohu v prierezovej téme zastupujú informačno-komunikačné technológie, ktoré umožňujú využívať aktuálne údaje o stave životného prostredia a možnosť simulovať určité udalosti. Komunikačné technológie podnecujú záujem o spôsoby riešenia ekologických problémov, umožňujú nadväzovať kontakty v tejto oblasti a vymieňať si informácie v rámci republiky, krajín EÚ a sveta.

Vzdelávacia oblasť „Umenie a kultúra“ poskytuje mnoho príležitostí na zamyslenie sa nad vzťahom človeka a životného

prostredia, na uvedenie si prírodného a sociálneho prostredia ako zdroja inšpirácie pre vytváranie kultúrnych a umeleckých hodnôt a na vnímanie estetických kvalít životného prostredia.

Prínos environmentálnej výchovy k rozvoju osobnosti žiaka

V oblasti vedomostí, zručností a schopností

- schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi;
- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta;
- schopnosť pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;
- poskytovať vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu;
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni;
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu;
- vedieť hodnotiť objektívnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať, zdôvodňovať svoje názory a stanoviská;
- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce;

V oblasti postojov a hodnôt

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia;
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode, k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu;
- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, nieť zodpovednosť

Tematické okruhy		
Ochrana prírody a krajiny	Les	- význam lesa - funkcia lesného ekosystému - les v našom prostredí, - vzájomné vzťahy v ekosystéme lesa - negatívne dôsledky odlesňovania na životné prostredie
	Pole	- význam - zmeny krajiny vplyvom činnosti človeka - spôsoby hospodárenia na poli - okolie polí
	Vodné zdroje	- ľudské aktivity spojené s vodným hospodárstvom - hospodárenie s vodou
	More	- druhová rozmanitosť - význam pre biosféru - morské riasy a kyslík - cyklus oxidu uhličitého
	Tropický dažďový prales	- druhová rozmanitosť

		- miznutie tropických dažďových pralesov a ich následky na ekologickú rovnováhu Zeme
	Ľudské sídlo – mesto - dedina	- umelý ekosystém - jeho funkcia a vzťah k okoliu - aplikácia na miestne podmienky - urbanizácia – vplyv na prírodu a krajinu
	Kultúrna krajina	- pochopenie dôsledkov rozhodnutí a činnosti ľudí v minulosti na súčasný stav životného prostredia
Zložky životného prostredia	Voda	- význam vody - kolobeh vody - ochrana jej čistoty - ohrozovanie vôd - pitná voda u nás a vo svete - čistenie odpadových vôd, spôsoby riešenia
	Ovzdušie	- význam pre život na Zemi - klimatické zmeny - zdroje znečistenia - čistota ovzdušia
	Pôda	- význam pôdy pre život na Zemi - ochrana pôdy - dôsledky erózie - znečisťovanie pôdy – odpadové skládky, priemysel, poľnohospodárstvo
	Zachovanie biodiverzity	- význam druhej rozmanitosti pre zachovanie biologickej rovnováhy na Zemi a jej ochrana
Prírodné zdroje	Ich využívanie a ochrana	- význam prírodných zdrojov pre človeka - obnoviteľné prírodné zdroje - neobnoviteľné prírodné zdroje - racionálne využívanie prírodných zdrojov vo vzťahu k udržateľnému rozvoju - využívanie alternatívnych zdrojov energie
Ľudské aktivity a problémy životného prostredia	Poľnohospodárstvo a životné prostredie	- význam poľnohospodárstva, živočíšnej a rastlinnej výroby
	Doprava a životné prostredie	- význam - vývoj - energetické zdroje dopravy a ich vplyv na prostredie - druhy dopravy a ekologická záťaž - doprava a globalizácia
	Priemysel a životné prostredie	- priemyselná revolúcia a demografický vývoj - vplyv priemyslu na prostredie - spracovávané materiály a ich pôsobenie na životné prostredie - vplyv právnych a ekonomických nástrojov na vzťah priemyslu k ochrane životného prostredia - priemysel a udržateľný rozvoj spoločnosti
	Odpady a spôsoby hospodárenia s odpadmi	- odpady a príroda - princípy a spôsoby hospodárenia s odpadmi - druhy odpadu - likvidácia - triedenie - recyklovanie odpadu
	Ochrana prírody a kultúrnych pamiatok	- význam ochrany prírody a kultúrnych pamiatok - ochrana mestských pamiatok zaradených do zoznamu Svetového dedičstva - právne riešenie u nás, v EÚ a vo svete
	Zmeny v krajine	- dôsledky urbanizácie – narušovanie prírodných ekosystémov - záber poľnohospodárskej pôdy - územné plánovanie z hľadiska ochrany životného prostredia

	Dlhodobé programy zamerané na zvyšovanie ekologického vedomia ľudí	- Agenda 21 - Deň Zeme - Deň životného prostredia OSN
Vzťah človeka k prostrediu	Naše mesto, obec	- prírodné zdroje, ich pôvod - spôsoby využívania a riešenia odpadového hospodárstva - príroda a kultúra nášho okolia a jej ochrana
	Náš životný štýl	- spotreba vecí - energie - odpady - vplyv na prostredie
	Lokálne a globálne ekologické problémy	- príklad problému, jeho príčina, dôsledok, - súvislosť - možnosti a spôsoby riešenia - vlastný názor, jeho zdôvodnenie a prezentácia
	Prostredie a zdravie	- kvalita života - rozmanitosť vplyvov prostredia na zdravie - možnosti a spôsoby ochrany zdravia - environmentálne zdravie
	Nerovnomernosť života na Zemi	- rozdielne podmienky prostredia a rozdielny spoločenský vývoj na Zemi - príčiny a dôsledky globálnych ekologických problémov a princípy udržateľnosti rozvoja

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Túto tému využijeme v estetických predmetoch, v záujmových krúžkoch.

Žiaci sú už vo veku 11 - 15 rokov vystavení vplyvom médií – nielen elektronických, ale aj tlačných - rôznych časopisov. Zvlášť vo veľkej obľube sú televízia, PC a internet. Nie každý žiak dokáže selektovať ich obsah, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať ich produkty.

Cieľom je:

1. porozumieť pravidlám fungovania „mediálneho sveta“ a primerane veku sa v ňom orientovať
2. dokázať primerane veku posúdiť mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce osobnostný a profesijný rast
3. dokázať si uvedomovať negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať
4. vedieť tvoriť mediálne produkty

Témy včlenené do predmetov		
Téma		Ciele
Etická výchova		
Médiá a hodnoty	- výchova kritického recipienta	- Žiak chápe skutočný význam hodnôt pre človeka a odhaľuje, kedy ich médiá spôsobom zobrazenia deformujú, rozlišuje hodnoty od pseudohodnôt - Žiak zaujíma kladný postoj k mediálnym produktom, ktoré poskytujú pozitívne hodnotové orientácie pre život človeka a vyberá si takéto pre svoj konzum. Z tohto pohľadu posudzuje rôzne žánre, napr. aj spoločenskú a sociálnu reklamu - Žiak zaujíma negatívny postoj k mediálnym obsahom, ktoré odporujú etickým normám, prinášajú deformovaný pohľad na hodnoty a ohrozujú škodia jeho osobnostnému vývinu (nerešpektujú právo človeka na ochranu jeho intimity, propagujú násilie ako normálnu a akceptovateľnú formu riešenia medziľudských a spoločenských konfliktov)
Násilie v médiách	- spôsoby jeho prezentácie a jeho účinky na človeka	

Mediálna etika		- Žiak hodnotí mediálne obsahy z etického hľadiska - Žiak pozná etické i neetické postupy novinárov, dokáže rozlišovať medzi etickými a neetickými mediálnymi obsahmi, dokáže sformulovať pozitívny ohlas na článok aj vyjadriť nespokojnosť s neetickým obsahom a nadviazať kontakt s regulačným orgánom - Žiak dokáže komunikovať s inštitúciami, ktoré dohliadajú nad rešpektovaním etických kritérií v mediálnych produktoch
Účinky médií na človeka		- Žiak rozpoznáva účinky médií, reflektuje ich vo vzťahu k vlastnej osobnosti, je schopný regulovať vlastné mediálne správanie a konzum médií a ich obsahov - Žiak zodpovedne uplatňuje vlastnú slobodu pri výbere mediálnych produktov a uvedomuje si dôsledky svojho výberu prednostne vo vzťahu k vlastnej osobnosti - Žiak selektívne využíva mediálne obsahy, orientuje sa na tie, ktoré pozitívne vplyvajú na jeho osobnosť
Slovenský jazyk		
Môj deň s médiami	- médiá sprevádzajúce môj deň - reflexia vlastného mediálneho konzumu	- Žiak sa zamýšľa nad významom médií vo vlastnom živote, nad dôvodmi ich využívania, uvedomuje si miesto médií v jeho voľnom čase - Žiak je schopný definovať, ktoré médium využíva najčastejšie, ktoré ho najviac ovplyvňuje – a prečo
Programy pre deti a mládež v televízii a rozhlase		- Žiak si vyberá z produktov určených pre deti a teenagerov (detské a mládežnícke časopisy, rozhlasové a televízne relácie, filmy, počítačové programy), podľa kvality ich obsahu v súlade s vlastným osobnostným prínosom
Mediálni a skutoční hrdinovia		- žiak rozlišuje medzi mediálne zobrazovanými vzormi a reálnymi – uvedomuje si čo skutočne z človeka robí hrdinu - žiak kriticky hodnotí mediálne prezentované vzory správania mediálnych hrdinov
Mediálna „realita“ vo vzťahu ku skutočnosti		- Žiak chápe a interpretuje symbolicky zobrazený obsah mediálnej reality, znakový systém "reči filmu" - Žiak rozlišuje medzi fiktívnymi a dok. filmovými žánrami, ich typickými znakmi, odlišnými spôsobmi odzrkadľovania a interpretácie reality - Žiak zaujíma postoj k mediálne zobrazovanej realite, a jej vyjadrovacím prostriedkom, pričom vie odhaliť prípadné manipulatívne prvky výpovede
Ako zhodnotiť filmové dielo		- Žiak hodnotí formálnu a obsahovú stránku filmového diela podľa kritérií - Žiak chápe, že najmä posolstvo filmu a verné zobrazovanie ľudských hodnôt robí dielo hodným sledovania - Žiak je schopný sformulovať kritický ohlas na filmové dielo
Druhy a typy periodickej tlače		- Žiak charakterizuje tlačéné médiá v ich odlišnosti od ostatných druhov médií, pozná druhy a typy periodickej tlače
Spravodajské a publicistické žánre v tlačенých médiách		- Žiak rozlišuje medzi spravodajským a publicistickým spracovaním témy v médiách, medzi faktickou informáciou a interpretáciou faktu - Žiak chápe, že neoddeľovanie faktickej informácie od komentára môže byť prostriedkom manipulácie mediálnych tvorcov
Profesia novinár		- Žiak získa prehľad o náplni práce novinára v rôznych druhoch médií a chápe nevyhnutnosť spĺňať osobnostné predpoklady pre výkon tejto profesie, dodržiavať etické normy, neustále si rozširovať odborné vedomosti
Mládežnícke časopisy		- Žiak odhaľuje manipulatívne prvky v časopisoch pre mladých, ktoré vnucujú určitý obraz ideálneho dievčaťa či chlapca - Žiak selektívne využíva špecializované (pre neho určené) tituly periodických médií, kriticky posudzuje kvalitu obsahovej zložky a vyberá si tie, ktoré pozitívne ovplyvňujú jeho osobnosť
Prostriedky presvedčovania a ovplyvňovania v reklame		- Žiak dokáže identifikovať a zaujať kritický postoj k technikám presvedčovania recipientov v reklame - Žiak dokáže odhaliť, kedy reklama podporuje vznik konzumných návykov, spôsobov života, vytváranie pseudopotrieb, ale aj identifikovať pozitívne vplyvy reklamy na postoje ľudí napr. v environmentálnej reklame, charitatívnej reklame a pod.
Občianska náuka		

Médiá a ich úloha v spoločnosti		- Žiak pozná a odlišuje jednotlivé druhy médií a chápe ich špecifické funkcie - Žiak chápe moc médií ovplyvňovať politickú moc, mechanizmy riadenia spoločnosti a verejnú mienku
Publikum médií		- Žiak chápe ako ovplyvňuje záujem publika o mediálne obsahy výšky príjmov v médiách a programovú ponuku médií - Žiak vie podľa charakteristík konkrétneho média opísať jeho publikum - Žiak má základné informácie o výskumoch publika
Dejepis		
História a súčasnosť médií		- Žiak disponuje základným prehľadom o druhoch médií v historickom kontexte a porovnaní, ich funkciách
Informatická výchova		
Počítačové hry	- hodnoty v nich prezentované - počítač. pirátstvo - PC hry a násilie - ich účinky na človeka	- Žiak si vyberá z produktov určených pre deti a teenagerov (počítačové programy) podľa kvality ich obsahu v súlade s vlastným osobnostným prínosom
Internet	- zdroj informácií - jeho ne-/výhody - možnosti využitia v procese učenia - nebezpečenstvá a úskalia virtuálneho sveta - ochrana a porušovanie autorských práv na internete - tvorba vlastného mediálneho produktu	- Žiak chápe podstatu Internetu ako informačného a vzdelávacieho média - Žiak ho dokáže využívať s mierou pre uspokojovanie vlastných potrieb - Žiak si uvedomuje nebezpečenstvá Internetu a vie na ne reagovať - Žiak odmieta neetické obsahy a porušovanie etiky na Internete - Žiak dokáže vytvoriť vlastný mediálny produkt - Žiak je schopný definovať klady a zápory internetovej komunikácie a práce s internetom vo všetkých jej aspektoch – vyhľadávanie informácií, prijímanie spravodajstva, vyhľadávanie a sťahovanie relácií, filmov, hudobnej produkcie, vrátane postoja k morálnemu rozmeru „pirátstva“, chatovanie, nadväzovanie internetových známostí a tiež vytvárania si virtuálnej identity
Hudobná výchova		
Hudba a médiá	- hudba ako súčasť mediálnych obsahov - úloha hudby v dramaturgii filmového diela - hudobné videoklipy a vzory správania v hudobných videonahrávkach	- Žiak dokáže rozoznať hodnoty komunikované v hudobných reláciách, videoklipoch - žiak dokáže zaujať hodnotiaci postoj k zábavným reláciám v TV - žiak hodnotí mediálne prezentované vzory a dokáže ich odlišovať od pseudohodnôt - uvedomuje si úlohu zvuku a hudby v médiách a v jeho živote
Výtvarná výchova		
Reklama	- moje skúsenosti s reklamou - reklamný plagát, billboard, leták - tvorba reklamného plagátu	- Žiak dokáže reflektovať svoj vzťah k reklame a jej vplyv na vlastné správanie - žiak dokáže zaujať hodnotiaci postoj k nej - dokáže vytvoriť reklamný plagát, leták a pod.

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Túto tému začleníme do učebných osnov všetkých predmetov. Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehľbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenal len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Cieľom je:

1. výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr
2. akceptácia kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality
3. rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti.

Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Multikultúrnú výchovu možno prirodzene začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov.

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Túto tému realizujeme prostredníctvom účelového cvičenia.

Ochrana života a zdravia (OŽZ) sa realizuje prostredníctvom učebných predmetov štátneho vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. V rámci témy sa aplikuje učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou povinného učiva Ochrany človeka a prírody (OČP). Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie. Cieľom spoločnosti i výchovno-vzdelávacieho procesu je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu.

Cieľom oblasti je:

- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí
- poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti a praktické zručnosti
- osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života
- rozvinúť morálne vlastnosti žiakov tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia
- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách

Prierezovú tému napĺňa obsah :

1. riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana
2. zdravotná príprava
3. pohyb a pobyt v prírode

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Túto oblasť budeme rozvíjať na všetkých predmetoch IKT. Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme u žiakov rozvíjať - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť žiaci využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

a) Žiaci so zdravotným znevýhodnením:

V škole poskytujeme vzdelanie žiakom so špeciálnymi potrebami a vývinovými poruchami učenia. Snažíme sa, aby žiak zvládol danú problematiku. Je dôležité zistiť, kde má nedostatky a aké sú jeho možnosti. Pri práci berieme do úvahy možnosti, ktoré vyplývajú z jeho diagnózy stanovenej špeciálnym pedagógom. Individuálny prístup uplatňujeme vo všetkých vyučovacích predmetoch, a to aj pri klasifikácii a hodnotení správania. Spolupracujeme so špeciálno-pedagogickou poradňou. Pravidelne sa zúčastňujeme odborných školení a venujeme sa štúdiu odbornej literatúry v danej problematike. Triedny učiteľ spolupracuje najmä s rodičmi, psychológom, špeciálnym pedagógom, príp. odborným lekárom. Každý vyučujúci vypracováva individuálny výchovno-vzdelávací program. Škola zabezpečuje špeciálne učebnice a pracovné zošity.

b) Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia:

V škole venujeme pozornosť žiakom zo sociálne znevýhodneného a málo podnetného prostredia. V záujme zlepšenia ich dochádzky spolupracujeme s ich rodičmi aj s miestnou komunitou i ďalšími organizáciami podieľajúcimi sa na výchove a vzdelávaní. Organizujeme voľno časové aktivity zamerané na zmenu životného štýlu, športové a vzdelávacie aktivity vo všetkých oblastiach života. Triedni učitelia dbajú o začlenenie týchto detí do kolektívu a nabádajú ostatných žiakov k citlivému prístupu k nim.

6. Základné predmety vo vzdelávacích oblastiach pre žiakov s NKS

ISCED 1 a ISCED 2

Vzdelávacia oblasť	Predmety
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra
	Prvý cudzí jazyk
	Druhý cudzí jazyk
	Individuálna logopedická intervencia
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda
	Vlastiveda
Človek a hodnoty	Etická výchova/Náboženská výchova
	Dejepis
	Geografia
	Občianska náuka
Človek a príroda	Fyzika
	Chémia
	Biológia
Matematika a práca s informáciami	Matematika
	Informatická výchova
	Informatika
Umenie a kultúra	Hudobná výchova
	Výtvarná výchova
	Výchova umením
Zdravie a pohyb	Telesná výchova
	Telesná a športová výchova
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie
	Svet práce
	Technika

7. Spôsob, podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Žiak na 1. stupni po ukončení 4. ročníka získa doklad o vzdelaní – Vysvedčenie. V doložke Vysvedčenia sa uvedie, že žiak absolvovaním 4. ročníka ukončil primárne vzdelanie.

Žiak po ukončení štúdia v 9. ročníku získa doklad o ukončení vzdelania – Vysvedčenie. V doložke Vysvedčenia sa uvedie, že žiak absolvovaním 9. ročníka ukončil nižšie stredné vzdelanie.

III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie a kontrola žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole bude poskytnúť žiakom a ich rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiaci zvládajú danú problematiku, v čom majú nedostatky, kde majú rezervy a aké sú ich pokroky. Súčasťou hodnotenia bude tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Budeme dbať na to, aby sme

prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Kontrola žiaka

- Kontrola, sledovanie a diagnostikovanie činnosti žiakov v procese
- Uplatnenie objektívnych metód a prostriedkov na výkony, výsledky žiakov a ich činnosť
- Definovanie socializácie žiakov – aktivita, záujem, komunikatívnosť, postoje k hodnotám, sebadisciplína, spoločenské vystupovanie a životná orientácia
- Klasifikácia, hodnotenie – objektivizácia a dodržiavanie metodických pokynov na hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Profilácia žiakov – aktivity, záujmová činnosť
- Mimovyučovacia činnosť žiakov

2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Úsek plnenia základných povinností zamestnancov

- Plnenie povinností zamestnancami
- Dodržiavanie pracovného poriadku
- Dodržiavanie vnútorného poriadku
- Vedenie pedagogickej dokumentácie
- Plnenie platnej legislatívy – interné pokyny (VMP)
- Dodržiavanie pedagogicko-organizačných pokynov MŠ SR na školský rok a plnenie interných plánov školy

Úsek pedagogický - spôsobilosti a povinnosti pedagogických zamestnancov

- Odborný a pedagogický rast a vzdelávanie
- Demokratizácia a humanizácia vzťahu k žiakom
- Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu
- Organizácia činností v poradných a správnych orgánoch školy

Kontrola výchovno-vzdelávacej práce učiteľa, vychovávateľa

- Sledovanie rešpektovania práv dieťaťa
- Kontrola organizácie vyučovania a výchovy – psychohygiena
- Realizácia učebných osnov, zmien, úprav
- Dodržiavanie zásad individuálneho prístupu
- Stav novokoncipovaných predmetov
- Realizácia nadpredmetovej problematiky environmentálnej výchovy
- Koncipovanie a realizácia časovo-tematických plánov a riadenie procesu
- Kontrola a definovanie účelnosti a efektívnosti využívania metód, foriem a prostriedkov pri vyučovaní a rozvoji osobnosti žiaka
- Komunikácia, demokratizácia a humanizácia vzťahu učiteľ – žiak, spätná väzba a hodnotenie
- Monitorovanie spolupráce s rodičmi
- Rozvoj osobnosti pedagógov

- Kontrola procesu uvádzania začínajúcich učiteľov a práca s nekvalifikovanými zamestnancami
- Aktivity mimo vyučovania

Výstupy a závery kontrolnej činnosti

Každá činnosť v rámci plánu vnútroškolskej kontroly by mala vyústiť do záverov – presne formulovaných, jasne, zrozumiteľne, so zodpovednosťou.

1. Ústne prerokovanie: pohovor
2. Písomné: a/ záznam o kontrole, hospitácii, kontrole opatrení
b/ správa – polročná, výročná (pedagogická rada)

Vnútroškolskú kontrolu vykonávajú

- riaditeľ školy
- zástupca riaditeľa
- učitelia navzájom
- vedúca vychovávateľka školského klubu detí

Obsah kontroly riaditeľa školy

Pedagogická oblasť:

- spracovanie pracovného poriadku, vnútorného poriadku – ich inováciu a kontrola realizácie
- spracovanie plánu práce školy – kontrola realizácie
- spracovanie plánu vnútroškolskej kontroly a jej realizácie
- kontrola plnenia záverov školskej inšpekcie a nápravných opatrení
- kontrola spracovania plánu porád vedenia
- kontrola prijatých opatrení
- kontrola plnenia programu prevencie negatívnych javov, osobitne u žiakov a informuje rodičov o stave prijatých opatrení
- kontroluje strategické zámery rozvoja školy s organizáciami a verejnosťou

Pracovno-právna oblasť:

- kontroluje a realizuje personálne obsadenie školy
- uzatvára dohody o prácach vykonaných mimo pracovný pomer a tieto kontroluje
- schvaľuje a kontroluje pracovné cesty
- nariaďuje prácu nadčas a kontroluje čerpanie náhradného voľna
- určuje a kontroluje náplne všetkých kategórií zamestnancov
- kontroluje osobné spisy, zodpovedá za ich aktualizáciu, archiváciu a odstúpenie novému zamestnávateľovi
- prijíma zamestnancov do pracovného pomeru, v súvislosti s tým vyhotovuje pracovné zmluvy, zabezpečuje personálne obsadenie školy
- v súlade so zákonníkom práce uzatvára dohody o zmene podmienok dohodnutých v pracovnej zmluve
- rozvážuje pracovný pomer so zamestnancami dohodou, výpoveďou, okamžitým skončením pracovného pomeru, skončením v skúšobnej dobe
- v súlade so Zákonníkom práce preraďuje zamestnanca na výkon iného druhu práce
- určuje nástup pomernej časti dovolenky na zotavenie
- poskytuje pracovné voľno pri krátkodobých prekážkach za strany zamestnanca a pri prekážkach z dôvodu všeobecného záujmu
- určuje vecné náplne pracovných funkcií všetkých kategórií zamestnancov školy

- vyjadruje sa k prihláške na ďalšie štúdium zamestnancov školy, rozhoduje o fakultatívnych nárokoch z toho plynúcich podľa platnej vyhlášky o pracovných úľavách a hmotnom zabezpečení študujúcich popri zamestnaní
- vydáva doklad o ukončení pracovného pomeru, potvrdenie o dĺžke zamestnania, zápočte dôb zamestnania pre účely nemocenského poistenia, skutočnosti pre posúdenie nároku na dovolenku na zotavenie, záväzkov zamestnanca voči organizácii, vykonávaných zrážok, prihlášku nároku na prídavky, prehľad práce neschopností
- zodpovedá za správnosť evidencie osobných spisov zamestnancov a ich aktualizáciu

Obsah kontroly učiteľa

Kontrolná činnosť učiteľa je spojená s riadením vyučovacieho procesu

Kontroluje žiaka: - pri vstupe na školu

- priebežne

- pri výstupe

- ♦ kontrola osvojenia teoretických poznatkov
- ♦ osvojenie špecifických zručností a poznatkov
- ♦ osvojenie pohybových schopností a zručností
- ♦ stav vychovanosti žiakov

Proces kontrolnej činnosti sa končí hodnotením a klasifikáciou. Dôležitým prostriedkom pre kvalitnú analýzu je pedagogická dokumentácia a evidencia výsledkov. Je špecifická pre každú skupinu predmetov.

3. Hodnotenie školy

Pri hodnotení našej školy je cieľom oboznámenie verejnosti, rodičov detí a základných škôl bežného typu, poradenských zariadení, pediatrov a odborných lekárov o hodnoverné informácie o tom, akú starostlivosť naša súkromná, mestská škola s právnou subjektivitou poskytuje pri výchove a vzdelávaní žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, pri uplatňovaní prvkov viacerých smerov alternatívnej pedagogiky.

Vlastné hodnotenie našej školy je zamerané na :

- ciele, ktoré si škola stanovila vo svojom školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti pri edukácii žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou
- na kontrolu priebehu a dosahovanie výsledkov na vyučovacích hodinách
- sledovanie prevažujúcich špecifických metód pri dobrej organizácii práce, uplatňovaní spätnej väzby, pozitívnej atmosféry na vyučovaní, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi so vzájomným rešpektovaním sa
- kontrola obsahu vyučovania, či je v súlade s požiadavkami učebných osnov a schválených individuálnych výchovno-vzdelávacích programov a ich priebežné zaznamenávanie dosiahnutých vedomostí a zručností v osobných spisoch
- kontrola dosiahnutých výkonov, ich pozitívne hodnotenie, učenie bez nátlaku, napätia a stresu
- kontrola dodržiavania zásad systematickosti, následnosti a názornosti
- kontrola dosahovaných výsledkov školy, vrátane návrhov a opatrení
- monitoring spokojnosti rodičov s vedením školy a učiteľmi

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, pedagógov
- spätná väzba zo strany spolupracujúcich zamestnancov CPPPaP v Nitre, DYS-CENTROM, iných základných škôl, klinických logopédov a ostatných odborníkov
- kvalita dosiahnutých výsledkov absolventov našej školy v ich ďalšom vzdelávaní

IV. Školský učebný plán pre prípravný až 9. ročník

Vzdelávacia	Predmety	Ročník a počet hodín	povinné + voliteľné hodiny
-------------	----------	----------------------	----------------------------

oblasť		0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	3	8	6+1	6+1	6+1	5+1	4+2	4+2	5+1	5+1
	Anglický jazyk.				3	3	3	3	3	3	3
	Taliancky jazyk							1	1	1	1
	ILI	7+2	5	5	5	4	5	3	3	3	3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3+1	4+1	4+1	3+1	3+1	3,5+1,5	4+1	3,5+1,5	4+1	4+1
	Informatika						0,5+0,5	0,5	0,5	0,5+0,5	0,5+0,5
	Informatická výchova			1	1	1					
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	+2	0,5	1	1	1					
	Vlastiveda			1	1	1					
Človek a príroda	Fyzika							1	1	2	1
	Chémia							0,5	0,5	1	2
	Biológia						1	1+1	1,5+0,5	1+1	1
Človek a hodnoty	Dejepis						1	1	1	1	2
	Geografia						1+1	1+1	1+1	1	1+1
	Občianska náuka						1	1	1	0,5	0,5+0,5
Človek a hodnoty	Etická v. + Náboženská v.		0,5	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5+0,5
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1+1	1		
	Hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1		
	Výchova umením									0,5+0,5	0,5+0,5
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie					1					
	Svet práce								0,5	0,5+0,5	
	Technika								0,5	0,5+0,5	
Spolu P+V		17+5	22+1	23+2	25+2	25+2	26+4	26+6	27+5	27+5	27+5

Školský vzdelávací program

Voliteľné hodiny	5	1	2	2	2	4	6	5	5	5
Spolu: povinné + voliteľné hodiny	22	23	25	27	27	30	32	32	32	32

Poznámky:

- a) Učiteľ pracuje so žiakmi individuálne podľa záverov logopedickej diagnostiky.
- b) Možnosť vyučovať v dvojhodinových blokových celkoch pre ročníky 0.-4.
- c) Možnosť vyučovať jednu hodinu za dva týždne (pri polhodinovej časovej dotácii):
 - 1. ročník: predmety Prírodoveda, Etická výchova a Náboženská výchova
 - 6. ročník: predmety Informatika a Chémia

- 7. ročník: predmety Informatika, Chémia, Svet práce a Technika
- 8. ročník: predmet Občianska náuka
- d) V prípade záujmu žiakov a rodičov možnosť organizovať plavecký kurz, lyžiarsky výcvik a školu v prírode.